

“ผลการดำเนินงานคณะที่ปรึกษา ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสถาบันความมั่นคงศึกษา”

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 10 กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในด้านนั้น ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด้วยเหตุดังกล่าวนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สภา มช.) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง โดยมีสถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมศ. สมช.) เป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว

การดำเนินงานคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (คปช.สภา มช.)

1. การติดตามและให้ข้อเสนอแนะต่อสถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญในปัจจุบัน อาทิ สถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมา สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย - ยูเครน และสถานการณ์ความตึงเครียดบริเวณช่องแคบไต้หวัน

2. การจัดทำรายงานผลการศึกษาประเด็นความมั่นคง

2.1 การขับเคลื่อนความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมโดยใช้กรอบแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Ocean Economy) นำแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินมาตอบสนองต่อสถานการณ์การรักษาผลประโยชน์ชาติทางทะเล ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะสำคัญ ดังนี้ 1) การให้แนวคิดฯ เข้าสู่ระบบที่จะขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้มีความรวดเร็วและเป็นรูปธรรม 2) การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบที่จำเป็นในการรองรับการใช้แนวคิดฯ และ 3) การเฝ้าระวังประเด็นท้าทายในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ทางทะเลที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้แนวคิดฯ ในพื้นที่ทะเลจีนใต้และช่องแคบไต้หวัน ทั้งนี้แนวคิดฯ

ดังกล่าวได้ปรากฏในนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลโดยมุ่งเน้นความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม

2.2 การปลูกฝังองค์ความรู้ประวัติศาสตร์แก่เยาวชนไทย มุ่งหวังให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของประวัติศาสตร์และชุดข้อมูลที่ชัดเจน ดังนั้น คณะที่ปรึกษาฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะสำคัญ ดังนี้ 1) การพัฒนาและส่งเสริมบทบาทของหน่วยงานภาครัฐนอกห้องเรียนในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ 2) การเลือกสื่อและวิธีการนำเสนอให้เหมาะสมกับช่วงวัย และ 3) ควรพัฒนาบุคลากรการสอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และถ่ายทอดแนวทางการศึกษาและเนื้อหาให้กับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดแนวคิดชาตินิยมสุดโต่ง (National Extremism) ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมพหุวัฒนธรรม

2.3 การขยายอิทธิพลของมหาอำนาจในกรณีการแสดงแสนยานุภาพของมหาอำนาจผ่านพื้นที่ไต้หวัน การเมืองระหว่างประเทศในปัจจุบันมีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างมหาอำนาจผ่านยุทธศาสตร์ทั้ง BRI และ อินโด - แปซิฟิก โดยในช่วงเดือนสิงหาคม 2565 ประธานสภาผู้แทนราษฎรของสหรัฐอเมริกาได้เยือนไต้หวัน ซึ่งจีนถือว่าเป็นการไม่ไว้หน้าต่อจีนอย่างรุนแรง และมีการตอบโต้ด้วยการประกาศจัดซื้อรบด้วยกระสุนจริงทั้งทางอากาศและทางทะเลในพื้นที่โดยรอบเกาะไต้หวัน ดังนั้น มีข้อเสนอแนะสำคัญ ดังนี้ 1) ไทยควรดำเนินนโยบายเป็นกลางเพื่อรักษาการมีปฏิสัมพันธ์กับทั้งสองประเทศ 2) ประเด็นทะเลจีนใต้ไทยควรแสดงจุดยืนในกรอบอาเซียน หรือการใช้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum - ARF) เพื่อสร้างอำนาจต่อรองต่อประเทศมหาอำนาจในฐานะกลุ่มประเทศที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ และ 3) ไทยควรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ความขัดแย้งจีน - ไต้หวันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในช่วงการประชุมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation : APEC) ที่อาจมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มนิยมจีน - ไต้หวัน และสหรัฐอเมริกา

การดำเนินงานสถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.)

สถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.) มุ่งเน้นพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการด้านความมั่นคง การสื่อสารทำความเข้าใจยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบคิดวิเคราะห์ และความคิดริเริ่มของบุคลากรด้านความมั่นคง ดังนี้

- **การจัดฝึกอบรมหลักสูตรความมั่นคงศึกษาระดับต้น รุ่นที่ 3** ระหว่างวันที่ 22 เมษายน - 23 สิงหาคม 2565 โดยมีเข้าร่วมการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน โดยได้บรรลุผลลัพธ์สำคัญคือ การรับรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ความมั่นคงและประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านความมั่นคงร่วมกันระหว่างหน่วยกำหนดนโยบายและหน่วยปฏิบัติ การขยายขอบเขตองค์ความรู้ด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่องด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-learning) และการพัฒนาทักษะเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Skillsets) ที่จำเป็นต่อการประเมินสถานการณ์ความมั่นคง รวมถึงการสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตรความมั่นคงศึกษาระดับต้น รุ่นที่ 4

• **การสัมมนาวิชาการ “มุมมองความมั่นคง”** มุ่งเน้นการให้ความรู้ แลกเปลี่ยนและระดมความคิด ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงวิชาการในประเด็นเรื่องสำคัญ ดังนี้ 1) พลวัตความมั่นคงในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง 2) ความท้าทายด้านความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นสมุทร และ 3) การ ทบทวนภูมิทัศน์ความขัดแย้งไทย : ก้าวต่อไปสู่การบริหารจัดการที่ยั่งยืน โดยข้อเสนอแนะที่จัดทำขึ้น สถาบันความมั่นคงศึกษาได้นำไปเผยแพร่ให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาใช้ประโยชน์ผ่านวารสาร มุมมองความมั่นคงและช่องทางออนไลน์

• **การประชุมสัมมนาทางวิชาการด้านความมั่นคง** เมื่อวันที่ 15 – 16 กันยายน 2565 คณะที่ปรึกษาฯ ร่วมกับ สถาบันความมั่นคงศึกษา และ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะทางวิชาการ เพื่อเสนอแนะยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนด้านความมั่นคง (อจวค.) ได้นำเสนอผลการดำเนินงาน และรับทราบประเด็นท้าทายความมั่นคง การกำหนดจุดเน้น และแนวทางดำเนินการจากการนำเสนอ ผลงานศึกษาวิจัยของนักวิชาการ คณะที่ปรึกษาฯ และการปฏิบัติงานจากผู้แทนหน่วยปฏิบัติทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคม ตลอดจนให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถบุคลากร โดยจัดการศึกษาอบรมหลักสูตรความมั่นคงศึกษาและหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งการมีเวทีให้คนหลากหลาย ช่วงวัยได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงโดยยึดโยงความสำคัญของอดีต – ปัจจุบัน - อนาคต เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง ในระยะต่อไป

• **การเผยแพร่องค์ความรู้และประสบการณ์ด้านความมั่นคงแก่ นิสิต/นักศึกษา** โดยจัดผู้แทน สมช. บรรยายในสถาบันการศึกษาภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานสภาความมั่นคง แห่งชาติ กับ กองบัญชาการกองทัพไทย อาทิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และดำเนินงานภายใต้บันทึกความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานสภา ความมั่นคงแห่งชาติกับคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งจะเป็นการ ส่งเสริมความเข้าใจและมุมมองที่ดีต่อหน่วยงานความมั่นคงให้กับนิสิตนักศึกษา นอกจากนี้ได้มีนิสิต นักศึกษาเข้าฝึกงานที่ สมช. (หลักสูตรสหกิจศึกษา) โดยระยะต่อไปจะได้ขยายความร่วมมือภายใต้ ความร่วมมือทางวิชาการ สมช. กับ คณะรัฐศาสตร์ สถาบันเอเชียศึกษา และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นเวทีระดมความคิดเห็นและให้ข้อเสนอ/ข้อริเริ่มภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชา สังคม ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น รวมทั้งการจัดประชุมในลักษณะ Track 1.5 ที่หลายประเทศได้ให้ ความสำคัญเพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนประเด็นด้านความมั่นคง และเป็นเวทีสื่อสารทางยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างการรับรู้ในการปฏิบัติงานที่ต้องผนึกกำลังทุกภาคส่วนเข้ามาสนับสนุนเกื้อกูลกัน